

ΛΥΣΙΔΑΣ

ΕΤΟΣ 1ο • ΑΡ. ΤΕΥΧΟΥΣ 1 (Νέα Σειρά)

ΙΟΥΛΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2008

Εξαμηνιαία Νομική Επιθεώρηση του Δικηγορικού Συλλόγου Λευκωσίας

Επί μακρόν διαμένοντες αλλοδαποί τρίτων χωρών

Motilla v. Δημοκρατίας
Rawuffar v. Δημοκρατίας

Συμβασιούχοι δημοσίου τομέα Αβραάμ v. Δημοκρατίας

Προδικαστική παραπομπή στο ΔΕΚ Netmed N.V. v. Επιτροπής Ανταγωνισμού

Balbin v. Δημοκρατίας
ΣΑΛ v. Αναθεωρητικής
Αρχής Προσφορών

Άρθρα - Μελέτες

Α. Κωνσταντινίδης, Η απαγόρευση επαναπροώθησης αλλοδαπών σε χώρες, όπου κινδυνεύουν με βασανιστήρια: διεθνές δίκαιο και κυπριακή εννομη τάξη – 7

Κ. Κόμπος, Η Κυπριακή προσέγγιση στη διαδικασία προδικαστικής παραπομπής: Νομοθετική στέλεια ή δικαστικός συγκεντρωτισμός, – 20

Ε. Αραλιού - Κούλα, Η προσωρινή προστασία στη διοικητική δίκη – 27

Νομολογία

Αστικά αδικήματα [παρατ. **Μ. Κανελλοπούλου - Μπότη**] – 36

Οικογενειακό δίκαιο [παρατ. **Ν. Χατζημιχαήλ**] – 41

Δίκαιο Ανταγωνισμού [παρατ. **Α. Τρυφωνίδου**] – 50

Πολιτική Δικονομία [παρατ. **Α. Βραχίμης**] – 54

Ποινικό Δίκαιο [παρατ. **Δ. Βασιλείου - Κουτσαβάκη, Μ. Παπαντωνίου, Α. Βραχίμης**] – 58

Εκλογικό Δίκαιο [Σημ. Συντ.] – 68

Δημόσιες Συμβάσεις – 74

Καθεστώς εργαζομένων δημοσίου τομέα – 81

Δίκαιο αλλοδαπών [παρατ. **Μ. Παπαντωνίου**] – 84

Καθεστώς Δικηγόρων [παρατ. **Μ. Μπούζη, Ν. Χατζημιχαήλ**] – 95

ISSN: 1791-7751

12049

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Λυπούμαστε για το αποτέλεσμα. Ένας άνθρωπος οδηγήθηκε από κακή μοίρα στην κατάσταση που περιγράψαμε. Ένα στιγμιαίο συμβάν, ένα ατύχημα που συνέβη μέσα σε κλάσμα δευτερολέπτου του κατέστρεψε τη φυσιολογική ζωή.

Θα ήταν επιθυμητό τέτοιες κακοτυχίες, όταν συμβαίνουν στον άνθρωπο, να μην είναι αντικείμενο δικαστικής διαμάχης, που διεξάγεται στη βάση της ευθύνης και αμέλειας, αλλά σε πρώτο στάδιο εξωδικαστικής διευθέτησης από ένα καλώς οργανωμένο και υπό άμεμπτη διαχείριση ασφαλιστικό ή κοινωνικό Ταμείο, που να λειτουργεί με άλλα κριτήρια.

ΧΑΤΖΗΧΑΜΠΗΣ, Δ.: Η απόκλισή μου από την απόφαση των αδελφών μου δικαστών οφείλεται σε μία διάφορη εκτίμηση ορισμένων στοιχείων της υπόθεσης σε συνάρτηση με το επίπεδο επιμέλειας του λογικού οδηγού υπό τις περιστάσεις. Με δεδομένο το εύλογο της πρόβλεψης της παρουσίας πεζών στο δρόμο, φρονώ ότι εφ' όσον επρόκειτο για δυστύχημα που δεν επεσυνέβη την ημέρα με φυσικό φωτισμό, αλλά τη νύκτα και μάλιστα, με έλλειψη φωτισμού νύκτας και της ως εκ τούτων περιορισμένης δυνατότητας ευχερούς παρατήρησης και ελέγχου που προσέφεραν τα φώτα του αυτοκινήτου στη χαμηλή στάση, εδημιουργείτο υποχρέωση στον οδηγό να οδηγά με αυξημένη παρατηρητικότητα και ετοιμότητα και με τέτοια ταχύτητα που να μπορούσε να αντιδρούσε άμεσα για να απέφυγε οποιοδήποτε κίνδυνο μπορούσε να αποκαλύπτετο, όπως ήταν η παρουσία πεζού που διασταύρωνε το δρόμο. Με αυτό το υπόβαθρο, κρίνω ότι η ελάχιστη απόσταση, από την οποία ο οδηγός πρέπει να είδε τον πεζό, που προκύπτει από τα ίχνη τροχοπέδησης να ήταν 35-40 μ., ήταν τέτοια που ο οδηγός, αν οδηγούσε με ανάλογα λογική ταχύτητα, να μπορούσε να είχε κάνει όλα όσα ένας λογικός οδηγός υπό τις περιστάσεις εύλογα θα αναμένετο να έκανε για να απέφυγε τον πεζό. Από αυτή την άποψη, η ταχύτητα του οδηγού, που ήταν της τάξης των 35 ΜΑΩ, θα εκρίνετο υπερβολική υπό τις περιστάσεις, αφού δεν θα επέτρεπε λογικά, όπως και δεν επέτρεψε, στον οδηγό να δει τόσο έγκαιρα τον πεζό, ώστε να τον απέφυγε με τους ευλόγως αναμενόμενους χειρισμούς. Και μάλιστα, αφού αυτή δεν ήταν περίπτωση ξαφνικής εισόδου στο δρόμο.

Εκφράζοντας την εκτίμηση αυτή, επαναλαμβάνω την προσέγγιση που εξέφρασα στη δισταμένη απόφαση μου στην υπόθεση *Οδυσσεώς ν. Χατζηλουκά [2002 (ενν. 2000)] 1 ΑΑΔ 185*, με ιδιαίτερη αναφορά στη διάσταση της εγγενούς δυσχέρειας παρατήρησης και ελέγχου του δρόμου ελλείψει φωτός της ημέρας.

Καθ' όσον λοιπόν θα εξαρτάτο από εμένα, θα διαπίστωνα αμέλεια στον οδηγό με παράλληλη συντρέχουσα αμέλεια του πεζού και θα κατένειμα την ευθύνη εξ ίσου.

Ανώτατο Δικαστήριο (Δευτεροβάθμια Δικαιοδοσία)

Δέσποινα Σαρίκα ν. Άδωνη Μιχαηλίδη

Πολιτική Έφεση, 24 Ιανουαρίου 2008

Δικαστές: Κωνσταντινίδης, Γαβριηλίδης, Νικολάτος, ΔΔ.

Δικηγόρος ενάγουσας: Π. Αγγελίδης

Δικηγόρος εφεσιβλήτου: Κ.Μ. Χατζηπέρας

ΚΕΝΤΡΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΕΩΣ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΣ ΘΑΜΩΝΟΣ. ΥΠΑΙΤΙΟΤΗΤΑ. ΑΜΕΛΕΙΑ. ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ. Τραυματισμός θαμώνος κέντρου διασκέδασης, η οποία γλίστρησε και έπεσε στην πίστα του κέντρου λόγω της ύπαρξης λουλουδιών στην πίστα, τα οποία την καθιστούσαν υγρή και ολισθηρή. Η βάση για την ύπαρξη του παραδεκτού καθήκοντος επιμέλειας δεν μπορεί να αποτελέσει ζήτημα προς συζήτηση ούτε εδικοιολογείται να επεκταθεί σε αυτό το πρωτόδικο δικαστήριο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ.: Η εφεσείουσα ενάγουσα διεκδίκησε από τον εναγόμενο-εφεσιβλήτο, ως ιδιοκτήτη του κέντρου διασκέδασης Μπουάτ Ηνίοχος στην Πάφο, αποζημιώσεις για τραύματα που υπέστη από αμέλειά του. Γλίστρησε και έπεσε στην πίστα του κέντρου και ήταν στο επίκεντρο των λεπτομερειών αμέλειας, όπως τις παρέθεσε στην Έκθεση Απαίτησης, η ύπαρξη λουλουδιών στην πίστα, τα οποία την κατέστησαν υγρή και συνεπώς, ολισθηρή.

Ο εφεσιβλήτος αμφισβήτησε τον τραυματισμό, αλλά και την αμέλεια που του αποδόθηκε. Προσδιόρισε όσα εκείνος θεωρούσε ως αποκλειστική ή συντρέχουσα αμέλεια της εφεσείουσας και περαιτέρω, κάτω από ειδικό κεφάλαιο στην υπεράσπισή του, παρέθεσε τα μέτρα που ισχυριζόταν ότι έλαβε για την αντιμετώπιση του φαινομένου να ρίπτονται από τους πελάτες λουλούδια στην πίστα. Μεταξύ τους, η τοποθέτηση προειδοποιητικών πινακίδων, αλλά και ο τακτικός καθαρισμός, ως αποτέλεσμα του οποίου η πίστα, κατά τον κρίσιμο χρόνο, ήταν στην πραγματικότητα καθαρή και πάντως, μη ολισθηρή. Ούτως ή άλλως, υποστήριξε πως ήταν εφαρμοσίμη στην περίπτωση η αρχή *volenti non fit iniuria*.

Κατέθεσαν ως μάρτυρες η εφεσείουσα και ιατρός που προσέτρεξε για να τη βοηθήσει, αλλά και που ήταν σε θέση να αναφερθεί στην κατάσταση της πίστας. Από την άλλη, ο εφεσιβλήτος και δύο εργαζόμενοι στο κέντρο. Η μαρτυρία περιεστράφη γύρω από τις περιστάσεις της κατ' ισχυρισμόν πτώσης της εφεσείουσας, το ρίξιμο των λουλουδιών, την κατάσταση της πίστας γενικώς, αλλά και κατά το συγκεκριμένο χρόνο, τον κατ' ισχυρισμόν καθαρισμό της ως θέμα γενικής πρακτικής, αλλά και ειδικά εκείνο το βράδυ και στην κατ' ισχυρισμόν ύπαρξη προειδοποιητικών πινακίδων.

Το πρωτόδικο δικαστήριο δέχτηκε ως αξιόπιστη τη μαρτυρία της εφεσείουσας και του ιατρού. Και για λόγους που εξήγησε, απέρριψε ως αναξιόπιστη τη μαρτυρία του εφεσίβλητου και των μαρτύρων, που εκείνος κάλεσε. Δεν υπήρχαν προειδοποιητικές πινακίδες, εξ αιτίας των λουλουδιών η πίστα ήταν υγρή και ολισθηρή και κατά το ισοζύγιο των πιθανοτήτων σε αυτό οφειλόταν η πτώση της εφεσείουσας. Οπότε, με αρκετά εκτεταμένη αναφορά στη νομολογία, έκρινε πως ο κάτοχος του κέντρου, όπως ήταν ο όρος που χρησιμοποιήσε, ήταν ένοχος αμέλειας. Περαιτέρω, πάντα με αναφορά στη νομολογία, έκρινε πως δεν ήταν βάσιμη η εισήγηση πως εφαρμόζοταν στην περίπτωση η αρχή *volenti non fit iniuria*, ενώ και ο ισχυρισμός για συντρέχουσα αμέλεια της εφεσείουσας απέμενε μετέωρος, αφού οι λεπτομέρειες για αυτή, στην υπεράσπιση, δεν κάλυπταν ό,τι από τα γεγονότα όπως τα διαπίστωσε συνιστούσε τη συμπεριφορά της. Σημειώνουμε συναφώς πως με την υπεράσπιση της αποδιδόταν μέθη και τρόπος χορού επικίνδυνος ή απρόσεκτος που δεν δέχθηκε το πρωτόδικο δικαστήριο.

Ο τραυματισμός της εφεσείουσας ήταν αρκετά σοβαρός, το πρωτόδικο δικαστήριο τον περιέγραψε με λεπτομέρεια και στη βάση της εν τέλει πλήρους αποκατάστασης του γόνατός της, που για μερικούς μήνες είχε ακινητοποιηθεί με γύψινο επίδεσμο, καθόρισε ως γενικές αποζημιώσεις για τον πόνο και την ταλαιπωρία που υπέστη το ποσό των £ 3.000 και ως αποζημιώσεις για τις ειδικές ζημιές, στις οποίες επίσης με λεπτομέρεια αναφέρθηκε, το ποσό των £ 1.429,54 σεντ.

Δεν ακολούθησε όμως απόφαση υπέρ της εφεσείουσας για αυτά τα ποσά. Η υπόθεση πήρε μία εντελώς απρόσμενη τροπή. Χωρίς να είχε εγερθεί από τον εφεσίβλητο τέτοιο θέμα και χωρίς βεβαίως να είχε η εφεσείουσα την ευκαιρία να ακουστεί, το πρωτόδικο δικαστήριο είδε μοιραίο πρόβλημα στον τρόπο, με τον οποίο ήταν διατυπωμένη η Έκθεση Απαίτησης. Αναφερόταν σε αυτή πως ο εφεσίβλητος ήταν ο ιδιοκτήτης του κέντρου, ευθύνη θα μπορούσε να είχε αποδοθεί μόνο στην περίπτωση που ήταν κάτοχος και συνεπώς, η αγωγή, ως μη αποκαλύπτουσα αγώγιμο δικαίωμα, υπέκειτο σε απόρριψη. Αυτό ήταν και το αποτέλεσμα, μάλιστα με όλα τα έξοδα σε βάρος της εφεσείουσας. Το γεγονός ότι ο εφεσίβλητος είχε ισχυριστεί πως πήρε τα αναγκαία μέτρα για την αποφυγή ατυχήματος δεν εξυπακούει πως απαρέγκλιτα «είχε και τη νομική υποχρέωση να πράξει τούτο». Ούτε είχε σημασία το γεγονός ότι ο εφεσίβλητος χαρακτήριζε ως δικό του το κέντρο. Για να καταλήξει το πρωτόδικο δικαστήριο πως απλώς «δυνατό αυτός να είναι κάτοχος του κέντρου, εκτός αν η διεύθυνση του κέντρου ανήκει σε κάποια εταιρία». Ας σημειωθεί, χωρίς ποτέ από οποιονδήποτε να είχε γίνει λόγος για εταιρία, ενώ ο ίδιος ο εφεσίβλητος απεριφράστως στην υπεράσπισή του παραδέχτηκε πως ήταν ο ιδιοκτήτης του κέντρου.

Με την έφεση αμφισβητείται η ορθότητα αυτής της κατάληξης. Με επιχειρηματολογία πως ο όρος ιδιοκτήτης περιλαμβάνει και τον κάτοχο, με αναφορά στις λεπτομέρειες της μαρτυρίας που δόθηκε ως προς τη θέση ευθύνης που ο εφεσίβλητος αποδεχόταν ότι είχε αλλά, περαιτέρω, και με την εισήγηση πως λανθασμένα το πρωτόδικο δικαστήριο, αφού προβληματίστηκε δεν έδωσε τη δυνατότητα τροποποίησης της Έκθεσης Απαίτησης.

Ο εφεσίβλητος υποστήριξε την πρωτόδικη απόφαση. Τόνισε τη διαφορά μεταξύ του ιδιοκτήτη και του κατόχου, επικαλέστηκε το άρθρο 51(2)(β) του Περί Αστικών Αδικημάτων Νόμου, κεφ. 148 και εισηγήθηκε πως εν πάση περιπτώσει, δεν υπάρχει λόγος έφεσης σε σχέση με την πράγματι ιδιότητα του εφεσίβλητου ως κατόχου, σε σχέση με την οποία το πρωτόδικο δικαστήριο δεν προέβη σε θετική διαπίστωση, δικαίως μάλιστα, αφού ούτε κατά τη διαδικασία είχε γίνει πράγματι, από τη μία ή την άλλη πλευρά, λόγος για κατοχή. Αφού ήταν δε ευθύνη της εφεσείουσας η αποτελεσματική διατύπωση και απόδειξη των ισχυρισμών της, ορθά απορρίφθηκε η αγωγή χωρίς, με πρωτοβουλία του Δικαστηρίου, να είχε επιτραπεί η τροποποίηση της Έκθεσης Απαίτησης.

Δεν χρειάζεται να επεκταθούμε σε άλλες λεπτομέρειες και θα είμαστε και σύντομοι κατά την αιτιολόγηση της δικής μας κατάληξης, που είναι διαφορετική από εκείνη του πρωτόδικου δικαστηρίου. Η ενάγουσα, με την Έκθεση Απαίτησης, απέδιδε στον εφεσίβλητο αμέλεια και εξυπακούοταν, στη βάση των ισχυρισμών της, πως αυτός είχε, έναντι της, καθήκον επιμέλειας. Οτιδήποτε και αν θα ήταν δυνατό να λεχθεί σε σχέση με την Έκθεση Απαίτησης, ιδωμένη αυτοτελώς, αν δηλαδή θα έπρεπε ή όχι, παρά το υπόλοιπο περιεχόμενό της, να περιλάμβανε και ρητή αναφορά σε κατοχή, ήταν σαφές πως ο εφεσίβλητος όχι μόνο δεν αρνείτο αλλά, στην πραγματικότητα, δεχόταν πως υπείχε έναντι της τέτοιο καθήκον επιμέλειας. Γι' αυτό και οι ισχυρισμοί του κατά το κεντρικό τους μέρος, ορθά διαβαζόμενοι, αφορούσαν στα μέτρα που έλαβε για την εκπλήρωση αυτού του καθήκοντος. Δεν ήταν λοιπόν επίδικο το ζήτημα του καθήκοντος επιμέλειας του εφεσίβλητου έναντι της εφεσείουσας και, βεβαίως, η διαδικασία που ακολούθησε, με τους αντικρουόμενους ισχυρισμούς ως προς τις περιστάσεις του ατυχήματος να βρίσκονται στο επίκεντρο, αυτό το είχε ως δεδομένο. Κάτω από αυτό το πλέγμα, η βάση για την ύπαρξη του παραδεκτού καθήκοντος επιμέλειας δεν μπορούσε να αποτελέσει ζήτημα προς συζήτηση. Και, στη βάση των δεδομένων, δεν δικαιολογείτο να επεκταθεί σ' αυτό το πρωτόδικο δικαστήριο, όπως ορθά εισηγείται η εφεσείουσα στην αιτιολογία (z) του πρώτου λόγου έφεσης.

Δεν έχει ασκηθεί αντίφεση σε σχέση με το υπόλοιπο μέρος της πρωτόδικης απόφασης. Συνεπώς, στη βάση των μη προ-

σβληθεισών διαπιστώσεων του πρωτόδικου δικαστηρίου ως προς την αμέλεια, που πλέον θα πρέπει να αντιστοιχηθούν προς τον εφεισίβλητο, της μη στοιχειοθέτησης συντρέχουσας αμέλειας και των ποσών που καθορίστηκαν ως αποζημιώσεις, απομένει η έκδοση απόφασης, αναλόγως.

Η πρωτόδικη απόφαση παραμερίζεται. Εκδίδεται απόφαση υπέρ της εφεσεύουσας και εναντίον του εφεισίβλητου για € 7.574,51, πλέον νόμιμο τόκο και έξοδα πρωτοδίκως και κατ'έφεση, ως η αξίωση.

Παρατηρήσεις

Δύσκολα μπορεί να βρει κανείς μια υπόθεση, στην οποία να ταιριάζει τόσο πολύ το γνωστό ρητό, που ακολουθείται στο αγγλοσαξονικό δίκαιο, *volenti non fit injuria*. Στο αγγλικό, ειδικά δίκαιο, ο αμυντικός ισχυρισμός *volenti* σημαίνει, εφ'όσον γίνει αποδεκτός, την πλήρη απαλλαγή του εναγομένου. Συγκεκριμένα, από τη στιγμή που ο ενάγων ήταν ή ώφειλε, ως μέσος κοινωνός του δικαίου, να είναι ενήμερος για τον κίνδυνο και ως προς τη φύση του, αλλά και ως προς το μέγεθος, κατόπιν δεν δικαιούται να παραπονεθεί επειδή έπαθε ζημία από την πραγματοποίηση του κινδύνου αυτού. Η αποδοχή του αμυντικού ισχυρισμού *volenti non fit injuria* σηματοδοτεί βέβαια τον σεβασμό της ελευθερίας και της αυτονομίας του ατόμου, καθώς σε διαφορετική περίπτωση, κανένας δεν θα μπορούσε νόμιμα να διακινδυνεύσει τα δικά του έννομα αγαθά, αποδεχόμενος τους κινδύνους που εν πολλοίς, είναι διάσπαρτοι στην καθημερινή ακόμη ζωή. Σε αυτή την περίπτωση, το κράτος θα μπορούσε να επέμβει κάθε φορά που κάποιος συμμετείχε με τη θέλησή του σε μια δραστηριότητα πιθανώς επικίνδυνη για τα έννομα αγαθά της σωματικής ακεραιότητας ή της υγείας του, γενικότερα. Τέτοια παραδείγματα είναι, ασφαλώς, η συμμετοχή σε αθλήματα όπως η πυγμαχία ή το γνωστό ως *bungee jumping*.

Η προστασία της ελευθερίας διακινδύνευσης του εαυτού φέρει, ασφαλώς και το «κόστος» της απώλειας του δικαιώματος, μετά την άσκηση της ελευθερίας διακινδύνευσης, να μπορεί το πρόσωπο κατά κάποιον τρόπο να «ζητήσει και τα ρέστα» (κατά μια αδόκιμη, βεβαίως, πλην όμως ιδιαίτερα εκφραστική, ως προς το συγκεκριμένο θέμα, πρόταση), επειδή παρά τις ελπίδες του, δεν απέφυγε την πραγματοποίηση του οικειοθελώς αναληφθέντος κινδύνου. Σημειωτέον ότι η περίπτωση *volenti* δεν σχετίζεται με το συντρέχον πταίσμα (*contributory negligence*), όπου ενάγων και εναγόμενος μοιράζονται την ευθύνη για την αμέλεια. Σε αυτή την περίπτωση, καθένας τους φέρει το ποσοστό της ευθύνης, αντίστοιχο προς το ποσοστό της αμέλειάς του και η απαλλαγή του εναγομένου δεν είναι πλήρης. Κατά το αμερικανικό δίκαιο, η αρχή αυτή, *volenti*, εκφράζεται με την αποδοχή του αμυντικού ισχυρισμού «*assumption of risk*», ανάληψη του κινδύνου [*Knight v. Jewett*, 3 Cal. 4th 296, 314-315 (1992) και *Cheong v. Antablin*, 16 Cal. 4th 1067 (1997)].

Αλλά στη συγκεκριμένη απόφαση, ο χορός στην πίστα νυχτερινού κέντρου, όπου, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας, είναι γνωστό ότι συχνότατα βρίσκονται πάρα πολλά λουλούδια και επομένως, ελλοχεύει ανά πάσα ώρα ο κίνδυνος κάποιος χορευτής να υποστεί σωματική βλάβη από πτώση, γλίστρημα κ.λπ. ανήκει στην κατηγορία της ιδίως κινδύνου δραστηριότητας, δηλαδή της εφαρμογής της αρχής *volenti non fit injuria*. Ως προς το σημείο αυτό μάλιστα, είναι αδιάφορο για το δίκαιο, εάν ο ιδιοκτήτης του νυχτερινού κέντρου είχε ή δεν είχε προειδοποιητικές πινακίδες για τον κίνδυνο αυτό ή εάν φρόντιζε συνεχώς να καθαρίζει την πίστα χορού, γιατί οι θαμώνες όπως εκτέθηκε, χορεύουν ιδίως κινδύνω, ως προς κοινούς τοις πάσι κινδύνους, όπως κάποιο γλίστρημα λόγω χορού. Οι χορευτές έχουν πλήρη ορατότητα ως προς την ποσότητα των λουλουδιών στην πίστα, πάνω στην οποία χορεύουν και μπορούν να εκτιμήσουν μόνοι τους, εάν θα αναλάβουν τον κίνδυνο της πτώσης χορεύοντας ή όχι.

Όπως γλαφυρά έγραψε σε μια ανάλογη υπόθεση ανάληψης κινδύνου ο Δικαστής *Cardozo*, «... εκείνος που συμμετέχει σε ένα άθλημα σαν και αυτό, αποδέχεται τους κινδύνους που αυτό το άθλημα επιφυλάσσει, στο μέτρο που αυτοί είναι φανεροί ... ο ενάγων δεν αποζητούσε ειρήνη και απομόνωση σκέψης ... Διακινδύνευσε τη μοίρα του, διακινδύνευσε μόνος του να πέσει και να υποστεί τις βλάβες της πτώσης αυτής. Οι δειλοί, οι φοβισμένοι, ας μείνουν σπίτι τους ...» [*Murphy v. Steeplechase Amusement Co.*, 250 N.Y. 479, 166 N.E. 173 (1929)]. Εξαιρετικό σχόλιο, ακόμη και έναν αιώνα μετά και για τη συγκεκριμένη υπόθεση των λουλουδιών στο νυχτερινό κέντρο.

Μαρία Κανελλοπούλου - Μπότη,
Λέκτορας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο